

Koetoiminta ja käytäntö

Liite 19.3.2007 64. vuosikerta Numero 1 Sivu 4

Kevätvehnissä on valinnan varaa

Yrjö Salo, Marja Jalli, MTT ja Patrik Erlund, ProAgria

Kevätvehnä on leivän raaka-aine. Lisäksi kevätvehnäsatoa voidaan käyttää rehuksi. Viime vuonna lajikkeista viljellyimpiä olivat Kruunu, Zebra ja Anniina. Lajikkeiden taudinkestävyydessä ei ole suuria eroja.

Kevätvehnää viljeltiin viime vuonna maassamme kaikkiaan 172 000 hehtaaria. Valtaosa sadosta käytetään leipäviljaksi, mutta myös rehuikäyttö on lisääntynyt. Yleisimmät kevätvehnälaajikkeet olivat Tiken mukaan Kruunu, 25 %, Zebra, 18 % ja Anniina, 16 %. Myös Tjalvea, Amarettoa ja Mahtia viljeltiin melko paljon.

Kruunu, Zebra ja Anniina viljellyimmät

Kruunu on kevätvehnän virallisten lajikekokeiden mittarilajike. Se on melko aikainen ja satoisa lajike, jolla on erittäin korkea ja kestävä sakoluku. Valkuaispitoisuus ja hehtolitraino ovat alhaisia. Korsi on pitkä, eikä se ole erityisen luja.

Zebra-lajike on puolestaan melko myöhäinen ja satoisa erityisesti toisella viljelyvyöhykkeellä. Jyväkoko on suuri ja sakolukuominaisuudet hyvät. Hehtolitraino on korkea.

Anniina on aikainen, ja sen sato on siksi pienempi kuin myöhäisillä lajikkeilla. Korsi on Kruunun kortta lyhyempi ja lujempi. Jyväkoko on pieni ja sakolukuominaisuudet melko hyvät. Hehtolitraino on korkea.

Pekka Sakki / Lehtikuva

Valtaosa kevätvehnäsadosta käytetään leipäviljaksi, mutta myös rehuikäyttö on lisääntynyt. Viime vuonna kevätvehnää viljeltiin maassamme 172 000 hehtaaria.

Tjalve väistyy

Vanha Tjalve-lajike on väistymässä uusien lajikkeiden tieltä. Se oli pitkään valtalajike, jonka viljelyalan osuus oli parhaimmillaan, vuonna 1998, jopa 68 %. Tjalven korsi on lyhyt ja luja, mutta sato jää pienemmäksi kuin uusilla lajikkeilla.

Amaretto on erittäin myöhäinen ja satoisa lajike, jonka kasvu-aika on kolme päivää pidempi kuin Kruunun. Korsi on pitkä, eikä erityisen luja, samoin kuin Kruunulla. Amaretton valkuaispitoisuus on alhainen, mutta hehtolitraino korkea. Sakolukuominaisuudet ovat lähellä Tjalvea.

Mahti on vanha lajike, jolla on erityisesti kestävä sakoluku.

Aino, Bjarne, Pico ja Epos ovat uutuuksia

Aino on aikainen lajike, jonka sato on siksi pienempi kuin myöhäisemmillä lajikkeilla. Korsi on melko lyhyt ja luja. Hehtolitraino ja sakoluku ovat alhaisia ja valkuaispitoisuus keskimääräinen.

Norjalainen Bjarne on erittäin lyhyt- ja lujakortinen lajike. Tämän aikaisen lajikkeen satoisuus jää vaatimattomaksi ensimmäisellä viljelyvyöhykkeellä, mutta on pohjoisempina ja korkealla satotasolla parempi. Bjarnen valkuaispitoisuus on korkea, samoin sakoluku. Sakoluvun kestävyydestä on vasta vähän tuloksia.

Saksalainen Pico on myöhäinen ja satoisa kevätvehnälaajike. Se on lyhyt- ja lujakortinen. Picon jyvät ovat suuria ja hehtolitraino keskimääräinen. Valkuaispitoisuus on melko alhainen, mutta sakoluku kohtalainen.

Toinen uusi saksalainen lajike on Epos. Se on erittäin myöhäinen, Kruunua neljä päivää ja Amarettoaakin päivän myöhäisempi. Epoksen korsi on erittäin luja ja satotaso korkea. Lajikkeen hehtolitraino ja valkuaispitoisuus ovat keskimääräisiä. Sakoluku on hyvä, Kruunun tasaa, mutta se laskee herkemmin kuin Kruunun sakoluku.

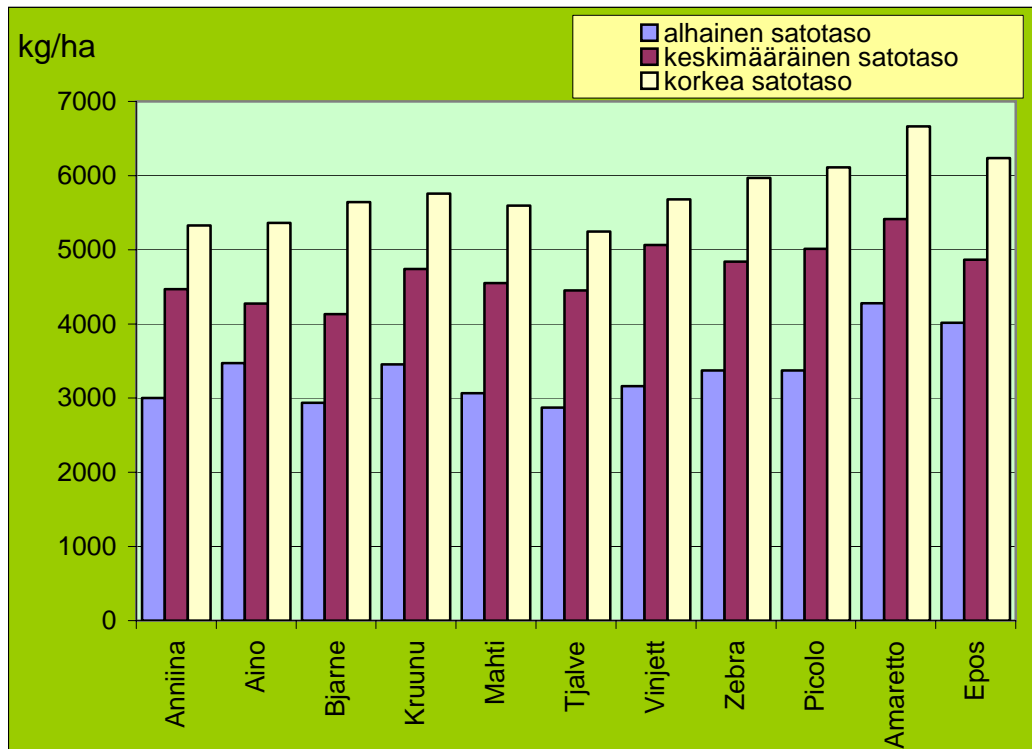
Laikkutaudit ja härmä riesana

Kevätvehnän yleisimmät lehtilaikkutaudit ovat ruskolaikku, eli vehnän lehti- ja tähkälaikku, septoria, sekä vehnän lehtilaikku (DTR). Laikkutaudit esiintyvät usein sekainfektiona ja niiden erottaminen toisistaan on vaikeaa. Tauteja torjutaan kuitenkin samoin keinoin: terveellä tai peitatulla siemenellä, monipuolisella viljelykierrolla ja kasvustoruisutuksilla. Täysin laikkutauteja kestäviä lajikkeita ei ole, mutta jonkinasteisia kestävyyseroja lajikkeissa kuitenkin on.

Taudinkestävimmissä lajikkeissa tauti etenee hitaammin ja aiheuttaa suhteessa pienemmät satotappiot kuin alttiissa lajikkeissa. Laikkutautien määrät ovat olleet vähäisimmät Zebra- lajikkeessa.

Hyvin härmää kestäviä lajikkeita ovat Vinjett, Zebra, Amaretto ja Anniina.

Lisätietoja: yrjo.salo@mtt.fi
puh. (02) 477 2285

Kevätvehnälaajikkeiden satoisuus eri satotasoilla virallisissa lajikekokeissa vuosina 1999-2006. Lajikkeet aikaisuusjärjestyksessä.